

**YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU VE YÜKSEKÖĞRETİM PERSONEL
KANUNU GENEL TEBLİĞİ
(SERİ NO: 18)**

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58 inci maddesinin (a) fıkrasının dördüncü paragrafı, 31/7/2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun 12 nci ve 17/9/2004 tarihli ve 5234 sayılı Kanunun 2 nci maddeleriyle yapılan değişikliklerden sonra;

“Her eğitim-öğretim, araştırma veya uygulama birimi veya bölümü ile ilgili öğretim elemanlarının katkısıyla toplanan döner sermaye gayrisafi hasılatının en az % 35’i o kuruluş veya birimin araç, gereç, araştırma ve diğer ihtiyaçlarına ayrılır. Kalan kısmı ise üniversite yönetim kurulunun belirleyeceği oranlar çerçevesinde bağlı bulunduğu üniversitenin bilimsel araştırma projeleri ile döner sermaye gelirininde elde edildiği fakülte, enstitü, yüksek okul, konservatuar ile uygulama ve araştırma merkezlerinde görevli öğretim elemanları ve aynı birimlerde görevli 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personel (döner sermaye işletme müdürlüğü ve döner sermaye saymanlık personeli dahil) arasında katkıları da dikkate alınmak suretiyle paylaşılır. Öğretim üyeleri ile Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca kabul edilen sağlık, teknik ve sanatla ilgili birimlerde görevli öğretim elemanlarına döner sermayeden bir ayda ayrılacak payın tutarı, bunların bir ayda alacakları aylık (ek gösterge dahil), yan ödeme, ödenek (geliştirme ödeneği hariç) ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatı hariç) toplamının iki katını, diğer öğretim elemanları için bir katını, 657 sayılı Kanuna tabi personel için ise % 100’ünü geçemez. İşin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak yoğun bakım, doğumhane, yeni doğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, ameliyathane, kemik iliği nakil ünitesi ve acil serviste çalışan sağlık personeli için % 100 oranı, ayrıca % 50’sine kadar artırılabılır. Rektörler ve rektör yardımcılarını, üniversite veya yüksek teknoloji enstitülerindeki döner sermaye gelirininde elde edildiği birimlerin birinden katkılarını bakılmaksızın bu maddedeki esaslara göre her ay pay alabilirler ve bunlara bir ayda ödenebilecek pay, bir ayda alacakları aylık (ek gösterge dahil), ödenek (geliştirme ödeneği hariç) ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatları hariç) toplamının iki katını geçemez. Öğretim üyelerine saat 14.00’den sonra döner sermayeye yaptıkları doğrudan gelir getirici katkılardan dolayı ilave olarak, almakta oldukları aylık (ek gösterge dahil), ödenek (geliştirme ödeneği hariç) ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatları hariç) toplamının on katına kadar pay verilebilir. Rektör ve rektör yardımcılarını ile bu kapsamdaki gelirin elde edildiği fakültelerin dekan ve dekan yardımcılarını ile başhekim ve başhekim yardımcılarına doğrudan gelir getirici katkılarını bakılmaksızın bu kapsamda elde edilen gelirlerden karşılanmak üzere, bir ayda alacakları aylık (ek gösterge dahil), ödenek (geliştirme ödeneği hariç) ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatları hariç) toplamının dört katına kadar ayrıca pay verilebilir.”

şeklini almıştır.

Üniversite veya yüksek teknoloji enstitüleri ile bunlara bağlı birimlerde faaliyette bulunan döner sermaye işletmelerinin birleştirilerek tek döner sermaye işletmesi haline dönüştürülmesi ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58 inci maddesinin (a) fıkrasında yapılan değişiklikler nedeniyle döner sermaye payının dağıtımında oluşan tereddütlerin giderilmesi ve uygulamada birliğin sağlanması amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

1) 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin (a) fıkrasının dördüncü paragrafında, döner sermaye gelirininde elde edildiği fakülte, enstitü, yüksek okul, konservatuar ile uygulama ve araştırma merkezlerinde görevli öğretim elemanları ve aynı birimlerde görevli 657 sayılı Kanuna tabi personele (döner sermaye işletme müdürlüğü ve döner sermaye saymanlık personeli dahil) katkıları da dikkate alınmak suretiyle döner sermaye payı verileceği belirtilmiştir. Buna göre, döner sermaye gelirlerinden personele yapılacak ödemeler bakımından, üniversite bünyesinde faaliyet gösteren ve döner sermaye geliri elde edilen fakülte, enstitü, yüksek okul, konservatuar, araştırma ve uygulama merkezlerinin her biri ayrı bir birim olarak anlaşılacaktır.

2) Döner sermaye gelirlerinin, katkısı olan öğretim elemanları ile 657 sayılı Kanuna tabi personele pay dağıtımına ve birimlerin ihtiyaçlarının temin edilmesine yönelik her türlü harcamalarına esas olmak üzere birimler bazında izlenmesi gerektiğinden, döner sermaye gelirleri ile giderleri birimler itibarıyla ilgili saymanlığın kayıtlarında alt hesaplarda izlenecektir.

3) Döner sermaye gelirininde elde edildiği birimlerde usulüne uygun olarak görevlendirilenlere, görevlendirildikleri birimlerin döner sermaye gelirlerinden döner sermaye payı ödenecek, kadrolarının bulunduğu birim dışındaki bir birimde usulüne uygun olarak görevlendirilmemiş olanlara, görevlendirildikleri birimde elde edilen döner sermaye gelirlerinden döner sermaye payı ödenmeyecektir. Ancak, döner sermaye gelirlerinin elde edildiği birimlere yapılacak görevlendirilmelerde, görevlendirilecek personelin anılan birimlerin görev alanıyla ilgili olması, görevlendirmenin süresi, gerekliliği, yerindeliği ve kamu hizmetlerinde etkinlik ve verimliliğin sağlanması hususlarına özen gösterilecek ve asli görevlerini yürütürken sadece döner sermaye payı ödemesinden yararlandırılması amacıyla personel, döner sermaye gelirininde elde edildiği birimlerde görevlendirilmeyecektir.

4) Saat 14.00’den önce yapılabilecek bir hizmetin saat 14.00’den sonraya bırakılmamasına özen gösterilmesi gerekli olup, döner sermaye işletmesi bünyesindeki hizmetlerin (özellikle tıp fakültelerinde) saat 14.00’den önce ve saat 14.00’den sonra dengeli ve etkin yürütülmesinden birim yöneticileri, bu hususun gözetilmesinden ise üniversite yönetim kurulları sorumludur.

5) Döner sermaye payı dağıtımına karar verilmesi halinde, katkıya dayalı olarak elde edilen döner sermaye gelirleri sadece o birimlerde görevli öğretim elemanları ile 657 sayılı Kanuna tabi personele dağıtılacaktır. Ancak, döner sermaye işletme müdürlüğü ve döner sermaye saymanlık personeline hangi birim gelirlerinden pay verileceğine, üniversite yönetim kurullarınca karar verilecektir.

6) Doğrudan katkidan; resmi çalışma günlerinde saat 8.00-14.00 arasındaki zaman dilimi dışındaki zamanlarda ve tatil günlerinde, öğretim üyesinin hizmet sürecinde bilfiil yer alarak mal ve hizmet oluşumunda birebir bulunması ile döner sermaye gelirlerine sağladıkları katkının anlaşılması gerekmektedir. Hangi işlemlerin doğrudan gelir getirici katkı kapsamında değerlendirileceği, belirtilen koşulların bulunması ve genel iş akışı içerisinde gerçekleştirilen mal ve hizmet üretimlerini içermemesi kaydıyla üniversite yönetim kurullarının yetki ve sorumluluğundadır.

Öğretim üyelerine saat 14.00’den sonra ve tatil günlerinde doğrudan katkılardan dolayı dağıtılacak katkı payının hesabında üniversite yönetim kurulları;

a) Sadece hizmetten yararlananların bağlı olduğu kurum veya kuruluşlara mevzuatı uyarınca gönderilen fatura tutarlarını veya,

b) Hizmetten yararlananların bağlı olduğu kurum veya kuruluşlara mevzuatı uyarınca gönderilen fatura tutarlarını dikkate almadan sadece hizmetten özel olarak yararlananların ödediği bedeli veya,

c) Hizmetten yararlananların bağlı olduğu kurum veya kuruluşlara mevzuatı uyarınca gönderilen fatura tutarları ile hizmetten özel olarak yararlananların ödediği bedelin toplamını, dikkate alabilecektir.

Doğrudan gelir getirici katkı payı kapsamında değerlendirilen işlemlerin hangilerinden hangi oranda (veya miktarda) hasta katılım payı alınacağına veya alınmayacağına ve bu işlemlerden öğretim üyesine hangi oranda

(veya miktarda) dağıtım yapılacağına üniversite yönetim kurulları yetkilidir.

ÖRNEK: Bir öğretim üyesi tarafından saat 14.00'den sonra Bütçe Uygulama Talimatındaki resmi fiyat karşılığı 500 YTL olan bir ameliyat yapılması durumunda, eğer bu işlem doğrudan gelir getirici katkı olarak değerlendirilen bir işlem ise;

a) Hastadan hasta katılım payının alınmaması durumunda, sadece resmi işlem bedeli olan 500 YTL üzerinden veya,
b) Bu işlem için hasta, ilgili öğretim üyesi adına üniversite yönetim kurulunun belirlediği oran veya tutarın karşılığı olan 600 YTL katılım payı yatırmış ise sadece 600 YTL üzerinden veya,

c) Bu işlem için hasta, ilgili öğretim üyesi adına üniversite yönetim kurulunun belirlediği oran veya tutarın karşılığı 600 YTL katılım payı yatırmış ise resmi işlem bedeli 500 YTL ile hasta katılım payı olarak ödenen 600 YTL'nin toplamı olan 1.100 YTL üzerinden

üniversite yönetim kurulunun belirlediği oranda ilgili öğretim üyesine döner sermaye payı dağıtılabilecektir.

7) 2547 sayılı Kanununun 58 inci maddesine göre, öğretim elemanlarının katkısıyla toplanan döner sermaye gayrisafi hasılatından o kuruluş veya birimin araç, gereç, araştırma ve diğer ihtiyaçlarına ayrılacak en az % 35'lik pay ile diğer yasal yükümlüklerin her işlem detayında ayrı ayrı veya toplam hizmet geliri üzerinden ayrılmasına üniversite yönetim kurulları yetkilidir. Ancak bu ayrımların yapılmasında, saat 14.00'den önce yürütülen faaliyetler sonucu elde edilen gelirler ile saat 14.00'den sonra ve tatil günlerinde yürütülüp doğrudan gelir getirici katkı kapsamında değerlendirilemeyecek gelirler ayrı, öğretim üyelerinin saat 14.00'den sonra ve tatil günlerinde doğrudan gelir getirici katkılarında dolayı sağlanacak gelirler ayrı değerlendirilecektir.

ÖRNEK: (B) Üniversitesi Mühendislik Fakültesinde, saat 14.00'den önce yürütülen faaliyetler sonucu elde edilen gelirler ile saat 14.00'den sonra yürütülüp doğrudan gelir getirici katkı kapsamında değerlendirilemeyecek gelirler toplamı 50.000 YTL, öğretim üyelerinin saat 14.00'den sonra doğrudan gelir getirici katkılarında dolayı sağlanan gelirler toplamının ise 30.000 YTL olması halinde, anılan fakültenin araç, gereç, araştırma ve diğer ihtiyaçlarına ayracağı en az % 35'lik pay ile diğer yasal yükümlükleri 50.000 YTL'den ayrı, 30.000 YTL'den ayrı hesaplanacaktır. Ancak, ayrılacak % 35'lik pay ve diğer yasal yükümlüklerin 30.000 YTL'yi oluşturan her bir faaliyetin hangisinden hangi oranda yapılacağına üniversite yönetim kurulları karar verecektir.

8) Üniversite yönetim kurulları, dağıtılabilecek döner sermaye payı tutarını belirlerken, döner sermaye gelirinin elde edildiği birimin gelir-gider dengesini, borçlarını, alacaklarını, nakit durumunu, ihtiyaçlarını ve tahakkuku yapılan faturalardan bir kısmının ilgililerce yapılabilecek itirazlar sonucunda iptal edilebileceği hususlarını gözetmekle yükümlü ve sorumludur.

9) Rektör ve rektör yardımcılara, öğretim üyelerinin doğrudan katkısına dayanmayan döner sermaye gelirlerinden karşılanmak üzere, üniversite yönetim kurullarının belirleyeceği döner sermaye gelirinin elde edildiği birimlerin birinden katkılarında bakılmaksızın bir ayda alacakları aylık (ek gösterge dahil), ödenek (geliştirme ödeneği hariç) ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatları hariç) toplamının iki katına kadar üniversite yönetim kurullarınca tespit edilecek oranda döner sermaye payı ödenebilecektir. Ancak, söz konusu ödemenin fiilen görev yapılmadan döner sermaye gelirlerinden pay verilmesi şeklinde anlaşılması, anılan kişilere görevleriyle doğrudan ilişkili olarak yapmış oldukları yurt içi veya yurt dışı geçici görevlendirmeler ile diğer öğretim elemanlarına fiilen görev yapılmadan ödeme yapılmasını gerektirecek nedenler dışında görevlerini fiilen yapmadıkları sürelerde bu ödemenin yapılması gerekmektedir.

10) Rektör ve rektör yardımcılara, doğrudan gelir getirici katkılarında bakılmaksızın üniversite bünyesinde saat 14.00'den sonra öğretim üyelerinin doğrudan gelir getirici katkısıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinden; dekan ve dekan yardımcılara ise başhekim ve başhekim yardımcılara ise doğrudan gelir getirici katkılarında bakılmaksızın kendi birimlerinde saat 14.00'den sonra öğretim üyelerinin doğrudan gelir getirici katkısıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinden karşılanmak üzere, bir ayda alacakları aylık (ek gösterge dahil), ödenek (geliştirme ödeneği hariç) ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatları hariç) toplamının dört katına kadar döner sermayeden pay ödenebilecektir. Ancak, söz konusu kişilerin idari görevleriyle doğrudan ilişkili olarak yapmış oldukları yurt içi veya yurt dışı geçici görevlendirmeler dışındaki nedenlerle görevlerini fiilen yapmadıkları sürelerde anılan ödemenin yapılması gerekmektedir. Aynı kişilerin saat 14.00'den sonra döner sermaye gelirlerine ayrıca doğrudan gelir getirici katkılarının da bulunması halinde, anılan kişilere bu katkılardan dolayı ayrıca ilave ödeme yapılabilecektir. Ancak, bu kapsamdaki kişilere saat 14.00'den sonra yapılabilecek ek ödemenin tutarı her halükarda, almakta oldukları aylık (ek gösterge dahil), ödenek (geliştirme ödeneği hariç) ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatları hariç) toplamının on katını geçmeyecektir.

11) 2547 sayılı Kanununun 38 inci maddesinin birinci fıkrasına göre, ilgili kurumların ve kendilerinin isteği, üniversite yönetim kurulunun uygun görüşü ve rektörün onayı ile anılan fıkrada sayılan kurum ve kuruluşlarda geçici olarak görevlendirilen öğretim elemanlarına (Adli Tıp Kurumu ile vakıflarca kurulmuş hastaneler, sağlık merkezleri, sağlık ocakları ve gezici sağlık araçlarında görevlendirilenler hariç), döner sermaye gelirlerinden pay ödenmeyecektir.

12) 2547 sayılı Kanununun 39 uncu maddesine göre görevlendirilen öğretim elemanlarına görevlendirildikleri dönemde döner sermaye gelirlerinden pay ödenmeyecektir. Ancak, söz konusu maddenin birinci fıkrasına göre yurt içi veya yurt dışında kongre, konferans, seminer ve benzeri bilimsel toplantılarla, bilim ve meslekleriyle ilgili diğer toplantılara katılanlara, araştırma ve inceleme gezileri yapanlara, araştırma ve incelemenin gerektirdiği yerde bulunanlara, her ne suretle olursa olsun bir takvim yılı içinde üç ayı geçmemek üzere üniversite yönetim kurullarınca belirlenecek süreler için döner sermaye payı ödenebilecektir.

13) 2547 sayılı Kanununun 40 ncı maddesinin (a) fıkrasına dayanılarak yükseköğretim kurumlarında ders vermek üzere görevlendirilen öğretim elemanlarına sadece kadrolarının bulunduğu birimden, aynı Kanununun 40 ncı maddesinin (b) fıkrası ile 41 inci maddesi uyarınca görevlendirilenlere ise sadece görev yaptıkları birimden döner sermaye payı ödenebilecektir.

14) Öğretim elemanları ile 657 sayılı Kanuna tabi personele döner sermaye gelirlerinden pay verilebilmesi için bu gelirlerin, bünyesinde döner sermaye işletmesi bulunan birimlerin asli görevlerinden olan eğitim-öğretim, araştırma veya uygulama faaliyetleri neticesinde ve buralarda görevli öğretim elemanlarının katkılarıyla elde edilmiş olması gerektirğinden, eğitim-öğretim, araştırma veya uygulama biriminin faaliyetleri ile ilgili olmayan ve öğretim elemanlarının katkısına dayanmayan eczane (ilaç ve tıbbi malzeme), matbaa, kütüphane gibi birimlerden elde edilen gelirler ile faiz ve bağış gibi gelirlerden, personele döner sermaye payı ödenmeyecektir. Ayrıca, döner sermaye faaliyetlerinin yürütülmesi için temin edilen ancak hiçbir işleme tabi tutulmadan satılan ürünler karşılığında elde edilen gelirlerin oluşmasında öğretim elemanlarının herhangi bir katkısından söz edilemeyeceğinden bu tür gelirlerin de dağıtımına esas gelirlere dahil edilmemesi gerekmektedir.

15) 2547 sayılı Kanununun 58 inci maddesinin (a) fıkrasının dördüncü paragrafında, "...döner sermaye gelirinin elde edildiği fakülte, enstitü, yüksek okul, konservatuar ile uygulama ve araştırma merkezlerinde görevli öğretim elemanları ve aynı birimlerde görevli 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personel (döner sermaye işletme müdürlüğü ve döner sermaye saymanlık personeli dahil) arasında katkılar da dikkate alınmak suretiyle paylaşılır..." hükmüne yer verilerek, döner sermaye gelirlerinden yararlanılmasına katkıya dayandırıldığından, yıllık izin, şua izni ve döner sermaye faaliyetleri ile ilgili olarak yapılan geçici görevlendirmeler

ile bu Tebliğin 12 nci maddesinde belirtilen görevlendirmeler dışında görevin fiilen yapılmadığı dönemlerde ilgililere döner sermaye gelirlerinden pay ödenmeyecektir.

16) Personele ödenecek döner sermaye payı matrahının tespitinde, bir ayda alacakları aylık (ek gösterge dahil), yan ödeme, ödenek (üniversite ödeneği, idari görev ödeneği ve eğitim-öğretim ödeneği dahil geliştirme ödeneği hariç) ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatı hariç) toplamı esas alınacaktır. Makam, temsil ve görev tazminatları ile taban aylığı, kıdem aylığı, vekalet aylığı, ikinci görev aylığı, özelleştirilen kuruluşlardan nakledilen personele ödenen fark tazminatı, döner sermaye payının matrahına dahil edilmeyecektir. Ayrıca, kadrosu Maliye Bakanlığına ait olup döner sermaye saymanlığında görev yapan personele, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun ek 13 üncü maddesi uyarınca yapılan ek ödeme, döner sermaye gelirlerinden yapılacak döner sermaye payının ödenmesine esas teşkil edecek matrahın belirlenmesinde dikkate alınmayacak ve anılan personele döner sermayeden yapılacak ödeme, kendi birimlerinden, Vergi Usul Kanununun söz konusu maddesi uyarınca yapılacak ek ödemeden mahsup edilecektir.

17) Öğretim elemanları ile 657 sayılı Kanuna tabi personele yapılacak ödemelerden yapılması gereken gelir vergisi kesintisinde; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda belirtilen vergi dilimleri ve söz konusu personele daha önce ödenen aylık ve diğer mali haklar ile döner sermaye payı ödemelerine ilişkin süregelen gelir vergisi matrahının dikkate alınması hususunda tahakkuk birimleri tarafından gerekli koordinasyon sağlanacaktır.

18) Öğretim üyeleri tarafından saat 14.00'den önce yapılan işlemler nedeniyle elde edilen gelirler, hiçbir şekilde on kata kadar yapılabilecek döner sermaye payı dağıtımında dikkate alınmayacak ve ilgili birimlerce bu konuda gerekli hassasiyet gösterilecektir.

19) Üniversite yönetim kurulları bu Tebliğde belirtilen esaslar ve ilgili mevzuat çerçevesinde, döner sermaye payının dağıtım esasları ve oranlarına ilişkin diğer hususları belirlemeye yetkilidir.

Tebliğ olunur.